

Kainuun liitto

Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kainuun maakuntakaavan tarkistaminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

**Kainuun liitto
2018**

Kainuun liitto
Kauppakatu 1
87100 Kajaani
Puh. 08 615 541
Faksi 08 6155 4260
kainuunliitto@kainuu.fi
Kuvat: Suomen Ilmakuvat Oy

Kajaani 2018

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Suunnittelun lähtökohdat	3
2.1. Maakunnan suunnittelujärjestelmä	3
2.2. Maankäyttö- ja rakennuslaki	5
2.3. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)	5
2.4. Kainuu-ohjelma – Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kainuu	7
2.5. Miksi kaava laaditaan?	9
3 Maakuntakaavan tarkistamisen tavoite ja sisältö	9
3.1. Kaava-alue	9
3.2. Kaavan tavoite ja sisältö	10
3.3. Tietopohja ja selvitykset	11
4 Vaikutusten arviointi	13
4.1. Vaikutusalue	13
4.2. Selvitettävät vaikutukset	13
4.3. Vaikutusten arvioinnin menetelmät	14
5 Osallisuus	14
5.1. Osalliset	14
5.2. Osallistumismenettelyt ja tiedottamisentavat	15
5.3. Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö	16
6 Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa	17
6.1. Kaavoituksen päävaiheet	17
6.2. Päätöksenteko	19
6.3. Vaikutusmahdollisuudet kaavan laatimisen aikana	19
Yhteystiedot	21
Lähteet	22

1 Johdanto

Kainuun maakuntavaltuusto on tehnyt 1.6.2015 päätöksen käynnistää maakuntakaavan laatimisen Kainuun kokonismaakuntakaavan tarkistamiseksi (4 §). Maankäytön suunnittelun lähtökohtana on avoimuus ja vuorovaikutteisuus. Maakuntakaavan osallisille ja kaavoituksesta kiinnostuneille annetaan tietoa suunnittelun etenemisestä ja vaikutusmahdollisuuksista. Kaavan sisällön kannalta on tärkeää, että eri osapuolet ovat mukana kaavaprosessissa, ja heidän näkemyksensä on tiedossa ja voidaan ottaa huomioon kaavan valmistelussa.

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 132/1999) mukainen suunnitelma, jossa esitetään laadittavan kaavan lähtökohtia, tavoitteita ja aikataulu sekä kerrotaan, miten kaavan valmisteluun voi osallistua ja vaikuttaa kaavoituksen eri vaiheissa. Lisäksi esitetään keskeiset kaavan arvioitavat vaikutukset ja miten ne tullaan arvioimaan. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan tarvittaessa valmisteluprosessin aikana. Maakuntakaavan valmisteluaineisto on nähtävillä Kainuun liiton verkkosivuilla: www.kainuunliitto.fi.

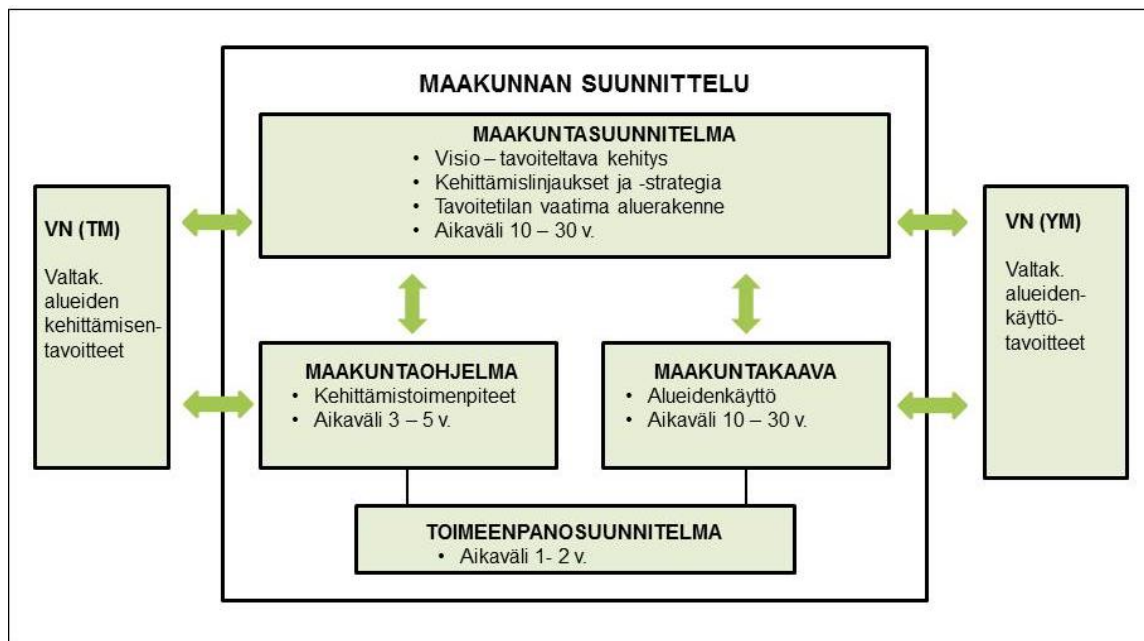
Kainuun maakuntakaava 2020 hyväksyttiin Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja valtioneuvosto vahvisti kaavan 29.4.2009. Maakuntakaava 2020 on laadittu koko maakuntaa koskevana kokonismaakuntakaavana, jossa on käsitelty kaikki laatimisajankohtana maakunnan kehittämisen kannalta keskeiset asiakokonaisuudet. Maakuntakaava on pääosin toteutunut useiden aluevarausten osalta. Kuluneiden vuosien aikana tapahtuneet muutokset Kainuussa ja koko toimintaympäristössä sekä kaavoitukseen vaikuttavissa säädöksissä ovat aiheuttaneet tarpeen maakuntakaavan saattamiseksi ajan tasalle. Lisäksi maakuntakaavan tarkistaminen on tullut Kainuussa ajankohtaiseksi 16.6.2014 maakuntavaltuustossa hyväksytyyn Kainuu-ohjelman valmistumisen myötä. Kainuu-ohjelma sisältää maakuntasuunnitelman vuoteen 2035 sekä maakuntaohjelman vuoteen 2017. Kainuu-ohjelma (sis. maakuntasuunnitelma 2035 ja maakuntaohjelma 2018-2021) on uudistettu ja maakuntavaltuusto on hyväksynyt uuden ohjelman 18.12.2017. Kokonismaakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena on päivittää ja ajantasaistaa voimassa oleva Kainuun maakuntakaava 2020. Uudistetun maakuntakaavan tavoitevuosi on 2030.

Kainuun maakuntakaavan toteutumisen seurantatyötä on tehty jatkuvasti maakuntakaavan valmistumisen jälkeen. Kokonismaakuntakaavaa on jo uudistettu kolmella vahvistetulla (Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava ja Kainuun tuulivoimamaakuntakaava) tiettyyn teemaan keskittyvällä vaihemaakuntakaavalla.

2 Suunnittelun lähtökohdat

2.1. Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Maakunnan suunnitteluun kuuluvat maakuntasuunnitelma, maakuntaohjelma ja alueiden käytön suunnittelua ohjaava maakuntakaava (kuva 1). Ne perustuvat maankäyttö- ja rakennuslakiin (132/1999) sekä lakiin alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista (17.1.2014/7).

Kuva 1. Maakunnan suunnittelujärjestelmä.

Maakuntasuunnitelma on strateginen suunnitelma, jossa esitetään maakunnan pitkän aikavälin visio. Maakuntasuunnitelmassa määritellään yleispiirteisellä tasolla tavoitteet ja toimenpiteet asetetun vision saavuttamiseksi ja toteuttamiseksi. Maakuntasuunnitelman tavoitteet täsmentyvät maakuntaohjelmassa. Kaavan lähtökohtana käytetty vuonna 2014 hyväksytty Kainuun maakuntasuunnitelma 2035 ja maakuntaohjelman 2014–2017 on uudistettu vuoden 2017 aikana. Kainuun maakuntavaltuusto hyväksyi vuoteen 2035 ulottuvan maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman 2018–2021 käsittävän Kainuu-ohjelman 18.12.2017.

Näiden lisäksi vuosittain laaditaan toimeenpanosuunnitelma (TOPSU), jossa esitetään maakuntaohjelman toteutukseen liittyvä rahoitussuunnitelma.

Maakuntakaava on yleispiirteinen, tulevaisuuteen tähtäävä alueidenkäytön suunnitelma, jossa osoitetaan alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet sekä osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Kainuussa maakuntakaavan laatijana toimii Kainuun liitto.

Maakuntakaava voidaan laatia

- koko maakuntaa käsittelevänä kokonaismaakuntakaavana,
- maakunnan osa-aluetta koskevana maakuntakaavana tai
- tiettyjä asiakokonaisuuksia koskevana vaihemaakuntakaavana.

Kainuun koko maakunnan käsittävä Kainuun maakuntakaava 2020 on hyväksytty Kainuun maakuntavaltuustossa 7.5.2007. Valtioneuvosto on vahvistanut maakuntakaavan 29.4.2009 (valtioneuvoston päätös YM3/5222/2007).

Kainuun 1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 19.3.2012 ja se on vahvistettu ympäristöministeriössä 19.7.2013 (ympäristöministeriön päätös YM2/5222/2012). Korkein hallinto-oikeus hylkäsi ympäristöministeriön vahvistuspäätöksestä tehdyt valitukset 16.2.2015 (taltionumero 384: dnrot 2683/1/13 ja 2687/1/13). Kaava koskee puolustusvoimain ampuma- ja harjoitusalueita sekä niiden melualueita.

Lainvoimainen Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 1.12.2014 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 7.3.2016. Kaava koskee vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittumista ja mitoitusta Kainuussa.

Kainuun tuulivoimamaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 30.11.2015 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 31.1.2017. Vahvistamispäätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen, joka on päättänyt siirtää asian korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltäväksi. Kaavassa osoitetaan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet Kainuussa.

Maakuntakaavan (ml. vaihemaakuntakaavat) oikeusvaikutukset kohdistuvat kuntien alueiden käytön suunnitteluun ja viranomaisten toimintaan. Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa kuntatason kaavoja sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi. Maakuntakaava myös välittää valtioneuvoston antamat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet kuntakaavoitukseen. Viranomaisten on otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään sen toteuttamista sekä katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. Maakuntakaavan rakentamisrajoitus (MRL 33 §) on voimassa maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella. Rakentamisrajoituksen aluetta voidaan kaavassa erityisellä määräyksellä laajentaa tai supistaa.

2.2. Maankäyttö- ja rakennuslaki

Maankäyttö- ja rakennuslaki antaa selkeät tavoitteet ja lähtökohdat maakuntakaavan ja vaihemaakuntakaavan laatimiselle. Kaavojen laadintaa ohjaavat lain yleinen tavoite (1 §) ja alueiden käytön suunnittelun tavoitteet (5 §).

Lisäksi maakuntakaavalle on esitetty seuraavat sisältövaatimukset (28 §), joihin on kaavaa laadittaessa kiinnitettävä erityisesti huomiota:

1. Maakunnan tarkoituksenmukainen alue- ja yhdyskuntarakenne
2. Alueiden käytön ekologinen kestävyys
3. Ympäristön ja talouden kannalta kestävä liikenteen ja teknisen huollon järjestelyt
4. Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö
5. Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytykset
6. Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaaliminen
7. Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyys.

MRL:n 28 §:ssä todetaan, että kaavaa laadittaessa on myös pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa. Kaavaa laadittaessa on selvitettävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat.

Eduskunta hyväksyi loppuvuonna 2015 esityksen maankäyttö- ja rakennuslain muutoksesta, jonka mukaan ympäristöministeriö ei enää jatkossa vahvista maakuntakaavoja eikä kuntien yhteisiä yleiskaavoja. Jatkossa maakuntakaavasta päättää maakunnan liitto ja kuntien yhteisestä yleiskaavasta puolestaan se taho, jonka tehtäväksi kaavan hyväksyminen on kulloinkin annettu. Muutos ei vaikuta kaavojen sisältövaatimuksiin. Kyseinen maankäyttö- ja rakennuslain muutos tuli voimaan 1.2.2016.

2.3. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT)

Selkeät lähtökohdat maakuntakaavan laadinnalle muodostavat valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VN 14.12.2017, voimaan 1.4.2018). Maankäyttö- ja rakennuslain (24 §) mukaan maakunnan suunnittelussa ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on huolehdittava valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

Valtioneuvoston päätöksessä valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet on jaettu viiteen asiakokonaisuuteen:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

MRL 25 §:n mukaan erityisesti maakuntakaavan tehtävänä on valtakunnallisten tavoitteiden huomioon ottaminen ja yhteen sovittaminen alueiden käyttöön liittyvien maakunnallisten ja paikallisten tavoitteiden kanssa.

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen

Edistetään koko maan monikeskuksista, verkottuvaa ja hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta, ja tuetaan eri alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä. Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi sekä väestökehityksen edellyttämälle riittävälle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Luodaan edellytykset vähähiiliselle ja resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen. Suurilla kaupunkiseuduilla vahvistetaan yhdyskuntarakenteen eheyttä. Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä viestintä-, liikkumis- ja kuljetuspalveluiden kehittämistä. Merkittävät uudet asuin-, työpaikka- ja palvelutoimintojen alueet sijoitetaan siten, että ne ovat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn kannalta hyvin saavutettavissa.

Tehokas liikennejärjestelmä

Edistetään valtakunnallisen liikennejärjestelmän toimivuutta ja taloudellisuutta kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia liikenneyhteyksiä ja verkostoja sekä varmistamalla edellytykset eri liikennemuotojen ja -palvelujen yhteiskäyttöön perustuville matka- ja kuljetusketjuille sekä tavara- ja henkilöliikenteen solmukohtien toimivuudelle. Turvataan kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien liikenne- ja viestintäyhteyksien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä kansainvälisesti ja valtakunnallisesti merkittävien satamien, lentoasemien ja rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.

Terveellinen ja turvallinen elinympäristö

Varaudutaan sään ääri-ilmiöihin ja tulviin sekä ilmastonmuutoksen vaikutuksiin. Uusi rakentaminen sijoitetaan tulvavaara-alueiden ulkopuolelle tai tulvariskien hallinta varmistetaan muutoin. Ehkäistään melusta, tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja. Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys tai riskit hallitaan muulla tavoin. Suuronnettomuusvaaraa

aiheuttavat laitokset, kemikaalirastapihat ja vaarallisten aineiden kuljetusten järjestelyrastapihat sijoitetaan riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista. Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja toimintamahdollisuudet.

Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat

Huolehditaan valtakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta. Edistetään luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä. Huolehditaan virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta. Luodaan edellytykset bio- ja kiertotaloudelle sekä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä. Huolehditaan maa- ja metsätalouden kannalta merkittävien yhtenäisten viljely- ja metsä-alueiden sekä saamelaiskulttuurin ja -elinkeinojen kannalta merkittävien alueiden säilymisestä.

Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimalat sijoitetaan ensisijaisesti keskitetysti usean voimalan yksiköihin. Turvataan valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävien voimajohtojen ja kaukokuljettamiseen tarvittavien kaasuputkien linjaukset ja niiden toteuttamismahdollisuudet. Voimajohtolinjauksissa hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia johtokäytäviä.

2.4. Kainuu-ohjelma – Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kainuu

Kainuun maakuntavaltuusto hyväksyi vuoteen 2035 ulottuvan maakuntasuunnitelman ja maakuntaohjelman 2018–2021 käsittävän Kainuu-ohjelman joulukuussa 2017. Kainuu-ohjelman visiona 2035 on Van hyvejää! Hyvinvoiva ja vetovoimainen Kainuu. Se tehdään osaamisella, rohkealla yrittämisellä ja yhteistyöllä. Kainuun väkimäärän aleneva kehitystrendi pyritään kääntämään väestön kasvuksi mm. Kainuun vetovoimaisuutta parantamalla.

Kainuun maakuntaohjelmaan on valittu neljä elinkeinollista kärkialaa: matkailu, teknologiateollisuus, biotalous ja kestävä kaivannaisala. Nämä toimialat saavat erityishuomiota elinkeinojen kehittämisessä. Kehittämisesursseja kohdennetaan alueellisen kehityksen kannalta vaikuttavimpiin ja tavoitteiden mukaisiin kohteisiin toimialasta riippumatta. Kainuun maakuntaohjelman 2018–2021 läpileikkaavia teemoja ovat kestävä kehitys, osaaminen, digitaalisuus, kansainvälisyys ja tasa-arvo. Ohjelman

arvopohjan muodostavat koko Kainuun mahdollisuuksien optimointi sekä positiivisuus ja kannustaminen. Ohjelma koostuu seuraavista painopisteistä:

1 Yritykset, osaaminen ja Kainuun vetovoima

Kainuun vahvuuksiin liittyvät kärkialat

- Matkailu
- Teknologiateollisuus
- Biotalous
- Kestävä kaivannaisala

2 Saavutettavuutta uusilla liikkumiskäytöksillä ja sähköisillä palveluilla sekä infrastruktuuri-investoinneilla

3 Tavoitehakuista alueellista yhteistyötä

4 Hyvinvoinnin vahvistaminen

5 Positiivinen maakuntakuva

Kainuu-ohjelmassa on asetettu Kainuun tavoiteltava aluerakenne 2035 – monikeskuksinen, hyvin saavutettava palveluverkko. Kainuun maakuntaohjelman 2018–2021 tavoitteiden mukaan mm:

”Maakuntakaavoituksen yhteydessä arvioidaan Kainuun tieluokituksen kehittämistarpeet ja varaudutaan Oulu–Kajaani maantieyhteyden (valtatie 22) kehittämiseen selvittämällä maakuntakaavassa tieyhteyden tarvitsemat liikennekäytävävaraukset. ...

Kainuussa tuetaan ihmisten vapautta valita asuinpaikakseen erilaisia vetovoimaisia asuinympäristöjä haja-asutusalueilta maaseudulta sekä taajamista. Samoin elinkeinoelämän käyttöön tarjotaan niiden kulloiseenkin tarkoitukseen parhaiten soveltuvia alueita. Elinkeinoelämän edellytykset yhteen sovitetaan (moninaiskäytön periaatteen mukaisesti) muiden toimintojen kanssa tarkoituksenmukaisella tavalla. Olemassa olevaa perusinfrastruktuuria pyritään hyödyntämään ja tehostamaan nykyistä paremmin.

Maakuntakaavassa osoitettavilla aluevarauksilla mahdollistetaan ja edistetään hyvää ympäristöä, luonnon monimuotoisuutta ja kestävää luonnonvarojen käyttöä osoittamalla riittävät ja tarkoituksen mukaiset aluevaraukset mm. kulttuuriympäristön vaalimiseen, turvetuotantoon, maa- ja kalliokiviainesten ottoon ja matkailun tarpeisiin. Kaivostoiminnalle tarpeellisia aluevarauksia osoitetaan toteutumassa olevien hankkeiden perusteella. Tuulivoimatuotanto ohjataan siihen parhaiten soveltuville alueille. Puolustusvoimien toiminta ja maanpuolustuksen tarpeet turvataan osoittamalla tarvittavat erityisalueet. Maakuntakaavassa osoitettavat aluevaraukset sovitetaan yhteen mahdollisten muiden maankäyttötärpeiden kanssa.”

Maakuntakaavan tarkistamisella ja kaavaratkaisulla toteutetaan Kainuu-ohjelmassa esitettyjä tavoitteita.

2.5. Miksi kaava laaditaan?

Voimassa oleva Kainuun maakuntakaava 2020 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.5.2007 ja valtioneuvosto on vahvistanut sen 29.4.2009. Kuluneiden vuosien aikana tapahtuneet muutokset Kainuussa ja koko toimintaympäristössä sekä kaavoitukseen vaikuttavissa säädöksissä ovat aiheuttaneet tarpeen maakuntakaavan saattamiseksi ajan tasalle. Lisäksi maakuntakaavan tarkistaminen on tullut Kainuussa ajankohtaiseksi kesällä 2014 hyväksytyn Kainuu-ohjelman valmistumisen myötä. Kainuu-ohjelma on uudistettu vuonna 2017.

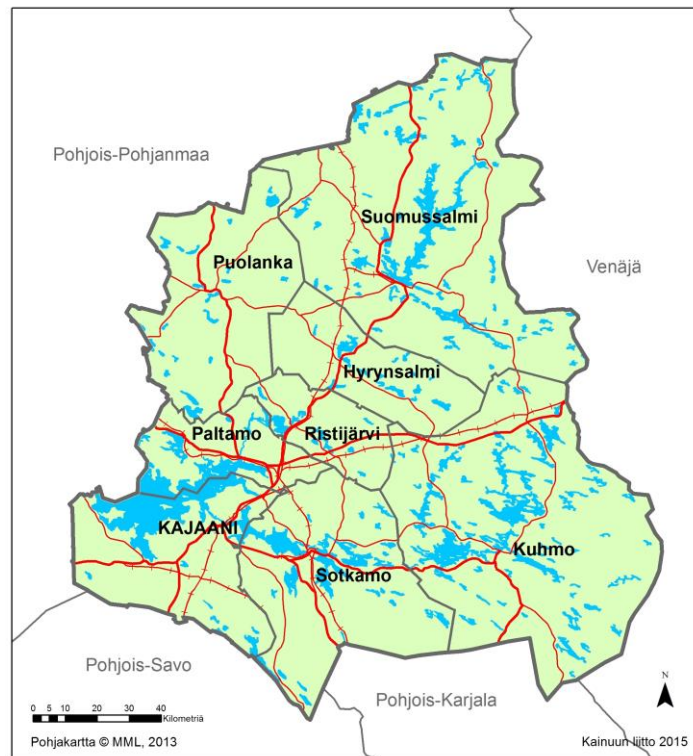
3 Maakuntakaavan tarkistamisen tavoite ja sisältö

3.1. Kaava-alue

Kainuun kokonaismaakuntakaavan tarkistaminen koskee Kainuun kahdeksaa kuntaa: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi. Kaava-alue on esitetty kuvassa 2.

Vaalan kunta on siirtynyt Valtioneuvoston päätöksellä 1.1.2016 alkaen Kainuun maakunnasta Pohjois-Pohjanmaan maakuntaan.

Enklaaveja (=hallinnollinen alue tai sen osa, joka on kokonaan tai suurimmaksi osaksi toisen vastaavan hallinnollisen alueen ympäröimä) ei käsitellä maakuntakaavassa maakuntakaavan yleispiirteisestä mittakaavasta (1:250 000) johtuen.

Kuva 2. Kainuun maakuntakaavan kaava-alue.

3.2. Kaavan tavoite ja sisältö

Kokonaismaakuntakaavan tarkistamisen tavoitteena on päivittää ja ajantasaistaa voimassa oleva Kainuun maakuntakaava 2020. Maakuntakaavassa käsitellään koko maakunnan tai useamman kunnan suuret maankäytön linjauksen yhteensovittaen eri maankäyttötarpeet keskenään. Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2030. Tavoitteita on tarkasteltu erillisessä Lähtökohdat ja tavoitteet -raportin laadinnan ja kaavaprosessin yhteydessä.

Kainuun liiton alueidenkäyttöyksikkö on laatinut maakuntakaavan 2020 toteutumista käsittelevän seurantaraportin (Kainuun liitto B:8). Seurantatyössä sekä saadussa palautteessa on noussut esille seuraavat maakuntakaavoituksen teemat, joissa on tarkistamistarpeita: alue- ja yhdyskuntarakenne, luonnonsuojelu, liikennejärjestelmä, biotalous, maa- ja kiviainestenotto, pohjavesialueet, kaivostoiminta, turvetuotanto, kulttuuriperintö ja maisema-alueet, siviiliampumaradat sekä virkistys ja matkailu (mm. ulkoilureitit). Kaavaprosessin edetessä voi ilmetä myös muita kaavan tarkistamistarpeita.

3.3. Tietopohja ja selvitykset

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 9 §) mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin. Maakuntakaavan lähtökohtana ovat voimassa oleva lainsäädäntö, Kainuun voimassa olevat maakuntakaavat sekä maakuntakaavan osa-alueita koskevat erilliselvitykset.

Kainuun liiton alueidenkäytön vastuualue on laatinut maakuntakaavan 2020 toteutumista käsittelevän seurantaraportin. Kokonaismaakuntakaavan tarkistamista varten on laadittu taustaselvityksiä mm. Kainuun suoluonnosta, maa- ja kiviainesten ottoon soveltuvista alueista, ampumaradoista ja matkailun maankäytöstä. Maakuntakaavan tarkistaminen ei koske lähtökohtaisesti voimassa olevia vaihemaakuntakaavoja. Maakuntakaavan tarkistamisessa päivitetään kaupan vaihemaakuntakaavassa vahvistettuja kaupan suuryksiköiden määräyksiä MRL:n muutoksen (230/2017, voimaan 1.5.2017) mukaisesti. Tarkistuksen sisältö ja ja maankäyttöluokat tarkentuvat kaavaprosessin edetessä.

Suunnittelun lähtökohta-aineisto:

- Ekologiset yhteydet, luontomatkailu ja hiljaiset alueet Kainuun aluekehityksessä ja maakuntakaavoituksessa, Suomen ympäristökeskus ja Kainuun liitto, 2016.
- Kainuun ilmastostrategia 2020, 2011.
- Kainuun, Keski-Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan yhteinen liikennestrategia (KAKEPOLI)
- Kainuu-ohjelma. Hyvinvoiva ja elinvoimainen Kainuu. Maakuntasuunnitelma 2035 ja maakuntaohjelma 2014–2017. Kainuun liitto 2014. (Tarkistaminen käynnissä 2017)
- Kainuun maakuntakaava 2020, Kainuun maakunta -kuntayhtymä 2009.
- Kainuun 1. vaihemaakuntakaava, Kainuun liitto 2015.
- Kainuun kaupan vaihemaakuntakaava, Kainuun liitto 2016.
- Kainuun tuulivoimamaakuntakaava, Kainuun liitto, Vahvistettu 31.1.2017.
- Kainuun maakuntakaava 2020, Seurantaraportti, Kainuun liitto 2015.
- Kainuun biotalousstrategia 2015–2020.
- Kainuun energiaselvitys, 2014.
- Kainuun bioindikaattoriselvitys (Kainuun ELY-keskus, selvitys valmistuu vuoden 2016 alkupuolella)
- Kainuun kylät maakuntakaavoituksessa (käynnissä 2016-2017)
- Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelma (käynnissä 2017-2018)
- Kainuun maakunnallisesti arvokkaat kulttuurihistorialliset kohteet -päivitysselvitys (käynnissä 2017)
- Kainuun maakunnallisesti merkittävien sotahistoriakohteiden esiselvitys (käynnissä 2016-2017)
- Kainuun matkailun maankäyttöstrategian esiselvitys, Kainuun liitto 2015.
- Kainuun matkailun aluerakenne, Kainuun liitto 2015
- Kainuun metsäohjelma 2015–2020, Suomen metsäkeskus, 2015.

- Kainuun POSKI II, Kiviaineisselvitys 2013, Kainuun Etu Oy 2013.
- Kainuun seudullisesti merkittävät ampumaradat, Kainuun liitto 2013.
- Kainuun seudullisesti merkittävien ampumaratojen kehittämisselvitys (käynnissä 2016-2017)
- Kainuun turvesuot maakuntakaavoituksessa esiselvitys (käynnissä 2016-2017)
- Kainuun uhanalaisimmat lajit (käynnissä 2016-2017)
- Kainuun ympäristöohjelma 2020, 2013.
- KASELI - Kajaanin Seudun Liikennejärjestelmäsuunnitelma 2013.
- Kajaani-Sotkamo rakennemalli, valmistuu 2017.
- Kajaanin lentoaseman lentokonemeluselvitys, 2001 (käynnissä 2016-2017)
- Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelma 2014–2020.
- Metsiin kadonneet - Valtion metsien kulttuuriperintökohteiden inventointihanke 2010–2015 sekä muut kulttuuriperintöinventointihankkeen raportit 2009–2015 (Metsähallitus)
- Museoviraston kulttuuriympäristörekisteriportaali Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (RKY2009)
- Muinaisjäännösrekisteri (Museovirasto)
- NIIKA-kehittämisyöhykkeen esiselvitys. Loppuraportti, Kainuun liitto ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto 2016.
- Oulujoenlujan vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma ja toimenpideohjelma 2016–2021.
- Oulun läänin alueellinen jätesuunnitelma 2008–2018.
- Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun suo-ohjelma, Pohjois-Pohjanmaan liitto 2013.
- Pohjois-Suomen liikennestrategiatyö 2017
- Rakennettu kulttuuriympäristö (Museovirasto 1993)
- Selvitykset, jotka tukevat valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteuttamista
- Soidensuojelutyöryhmän ehdotus soidensuojelun täydentämiseksi, Ympäristöministeriön raportteja 26/2015.
- Uutta tietoa Kainuun soista. Kainuun suoselvitys -projektin tulosraportti. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Raportteja 131/2012.
- Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.
- Valtakunnallisesti arvokkaat tuuli- ja rantakerrostumat, Ympäristöministeriö, Suomen ympäristö 32/2011.
- Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden inventointi, MARU-hanke (2011–2014, Kainuun ELY-keskus ja Lapin ELY-keskus).
- Valtatien 22 kehittäminen välillä Oulu-Kajaani, Esiselvitys, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus 2011.
- Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta (lajisuoja)
- Muut mahdolliset asiaan liittyvät suunnitelmat ja selvitykset.

Suunnittelussa huomioidaan naapurimaakuntien maakuntakaavoitusaineisto sekä muu mahdollinen kaavaprosessin aikana syntyvä asiaan liittyvä aineisto.

4 Vaikutusten arviointi

Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 9 §) mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman ja tarkasteltavien vaihtoehtojen toteuttamisen ympäristövaikutukset, mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

Vaikutusten arviointi on keskeinen osa kaavan laadintaprosessia. Arvioinnin tehtävänä on tuottaa suunnittelijoille, osallisille sekä päättäjille tietoja kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävydestä sekä haitallisten vaikutusten lieventämismahdollisuuksista. Vaikutusten arvioinnilla tuetaan kaavaratkaisujen valmistelua ja valintaa. Eri osaratkaisuvaihtoehtojen myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia vertailemalla löydetään kaavaratkaisu, jonka perusteella suunnittelu etenee. Vaikutusten arviointi tehdään sillä tasolla ja tarkkuudella, kuin maakuntakaava yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

4.1. Vaikutusalue

Maakuntakaavan välittömät vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti Kainuun maakuntaan. Vaikutusalue voi ulottua myös naapurimaakuntien alueelle Pohjois-Pohjanmaalle, Pohjois-Savoon ja Pohjois-Karjalaan. Vaikutusalueen rajaus tarkentuu maakuntakaavan laatimisen edetessä.

4.2. Selvitettävät vaikutukset

Kaavaa laadittaessa selvitetään kaavan toteuttamisen välittömät ja välilliset vaikutukset sekä arvioidaan niiden merkittävyys. Näin menetellään myös tarkasteltavien osaratkaisuvaihtoehtojen osalta. Arvioinnissa tarkastellaan maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA, 895/1999 1 §) mukaiset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
- kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.
- elinkeinoelämän toimivan kilpailun kehittymiseen.

Arvioinnissa tarkastellaan myös kaavan taloudellisia vaikutuksia.

Arvioinnissa kiinnitetään myös huomiota MRL:n 28 §:n edellyttämällä tavalla siihen, ettei maaomistajille tai muille oikeudenhaltijoille aiheudu kohtuutonta haittaa.

4.3. Vaikutusten arvioinnin menetelmät

Vaikutusten arviointi on jatkuva prosessi, jota tehdään koko kaavan laatimisen ajan. Suunnittelutyön ohessa arvioidaan kaavan osaratkaisujen vaikutuksia. Arviointityötä tehdään kaavoitusta palvelevien erillisselvitysten laadinnan yhteydessä sekä osana kaavaluonnoksen ja -ehdotuksen laadintaa.

Vaikutusten arvioinnin tukena ja ohjauksessa hyödynnetään Kainuun suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi -työryhmää (SOVA-työryhmää). Työryhmää täydennetään tarvittaessa asiantuntijajäsenillä. Ryhmien rooli ja tehtävät täsmentyvät kaavoituksen edetessä.

Vaikutustarkasteluihin liittyvät selvitykset saatetaan osallisten ja viranomaisten tietoon. Keskeinen aineisto asetetaan nähtäville Kainuun liiton internet-sivuille.

Vaikutusten arviointi täsmentyy kaavaprosessin edetessä.

5 Osallisuus

Maankäytön suunnittelun lähtökohtana on kansalaisten osallistuminen ja vuorovaikutteisuus. Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaan kaavoitusmenettely tulee järjestää niin, että suunnittelun lähtökohdista, tavoitteista ja mahdollisista vaihtoehtoista kaavaa valmisteltaessa tiedotetaan niin, että osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta kaavaprosessin eri vaiheissa.

5.1. Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain (62 §) mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat sekä ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Meneillään oleva sote- ja maakuntauudistus huomioidaan kaavatyössä. Maakuntakaavan tarkistamisen osalliset on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Maakuntakaavan osalliset

Osalliset	
Henkilöt, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa vaikuttaa	<ul style="list-style-type: none">• Kaava-alueen maanomistajat ja heitä edustavat yhteisöt• Asukkaat, loma-asukkaat ja heitä edustavat järjestöt• Alueella työssä käyvät• Elinkeinon harjoittajat• Yhdistykset ja yhteisöt
Viranomaiset	<ul style="list-style-type: none">• Kaava-alueeseen kuuluvat kunnat: Hyrynsalmi, Kajaani, Kuhmo, Paltamo, Puolanka, Ristijärvi, Sotkamo ja Suomussalmi

	<ul style="list-style-type: none"> • Kaava-alueeseen rajoittuvat maakuntien liitot: Pohjois-Karjalan maakuntaliitto, Pohjois-Savon liitto ja Pohjois-Pohjanmaan liitto • Kaava-alueeseen rajoittuvat kunnat: Kuusamo, Lieksa, Nurmes, Pudasjärvi, Pyhäntä, Rautavaara, Siikalatva, Sonkajärvi, Taivalkoski, Utajärvi, Vaala, Valtimo ja Vieremä • Kainuun elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue • Ympäristöministeriö sekä muut ministeriöt, joita asia koskee • Kainuun Museo ja Museovirasto • Pohjois-Suomen aluehallintovirasto • Fingrid Oyj, Finavia, Puolustusvoimat, Kainuun Pelastuslaitos, Kainuun Prikaati, Kainuun rajavartiosto, Kainuun SOTE -kuntayhtymä, Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi, Liikennevirasto, Metsähallitus, Suomen metsäkeskus, Suomen riistakeskus,
Tutkimuslaitokset	<ul style="list-style-type: none"> • Luonnonvarakeskus, GTK, Ilmatieteen laitos
Mm. seuraavat alueella toimivat yhteisöt, yritykset ja järjestöt	<ul style="list-style-type: none"> • Caruna Oy sähkönsiirtoyhtiö, Elinkeinoelämän edunvalvontajärjestöt, Kaava-alueella sijaitsevat poronhoidon paliskunnat (5), Kainuun Etu Oy, Kainuun lintutieteellinen Yhdistys ry, Kainuun luonnonsuojelupiiri ry, Kainuun metsänhoitoyhdistykset, Kainuun Nuotta ry, Suomen riistakeskus, Kainuu, Kainuun riistanhoitoyhdistykset, Kainuun Yrittäjät ry, Kaivostoimijat, Loiste Sähköverkko Oy, Luonto-Liitto ry, Maanomistajia edustavat järjestöt, Matkailutoimijat, Metsähallitus, MTK-Pohjois-Suomi Kainuu, Oulun kauppakamari, Kajaanin kauppakamariosasto, Kuhmo Oy, Pölkky Oy, Paliskuntain yhdistys, ProAgria Kainuu, Senaatti kiinteistöt, Suomen ampumahiihtoliitto, Suomen latu, Turvealan toimijat, muut alueelliset yhteisöt, yritykset ja järjestöt

Osallisten luetteloa on mahdollista täydentää suunnitteluprosessin kuluessa.

5.2. Osallistumismenettelyt ja tiedottamisentavat

Tämän kaavan keskeisimpiä osallistumismenettelyjä ovat lakisääteiset nähtävilläolot, lausunnot ja mielipiteet, viranomais- ja sidosryhmäneuvottelut sekä muut mahdolliset esittely- ja keskustelutilaisuudet. Osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta koko kaavaprosessin ajan. Kaavoitukseen liittyvä aineisto pidetään nähtävänä Kainuun liiton verkkosivuilla: www.kainuunliitto.fi

Maakuntakaavan käynnistämisestä kuulutetaan Kainuun liiton ja kuntien ilmoitustauluilla, Kainuun liiton verkkosivuilla sekä Kainuussa ilmestyvissä sanomalehdissä (Koti-Kajaani ja Kainuun Sanomat). Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on nähtävillä tutustumista varten Kainuun liiton kansliassa (Kauppakatu 1, 2.krs), Kainuun kuntien ja kaupunkien virastoissa sekä Kainuun liiton internet-sivuilla. Nähtävilläoloaikana osallisilla on mahdollisuus toimittaa lausuntoja ja muistutuksia Kainuun liittoon.

Kaavaehdotuksesta pyydetään viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot, jonka jälkeen kaavaehdotus asetetaan julkisesti nähtäville maankäyttö- ja rakennuslain sekä -asetuksen mukaisesti (MRL 65 §, MRA 13 §). Osallisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä kaavaehdotuksesta. Keskeisten asiakirjojen nähtäville asettamisesta ja osallistumisen tavoista tiedotetaan kaavan laadinnan erivaiheissa Kainuun liiton verkkosivuilla.

Kainuun maakuntakaavan hyväksyy maakuntavaltuusto. Hyväksymispäätökseen on mahdollista hakea muutosta. Maakuntakaavan hyväksymispäätöstä koskevasta muutoksenhaku- ja valitusoikeudesta säädetään maankäyttö- ja rakennuslain 188 §:ssä.

Valitusoikeus on kuntalain 92 §:n nojalla asianosaisella ja maakunnan liiton jäsenkunnan jäsenellä. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valitusoikeus maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä on lisäksi rekisteröidyllä paikallisella tai alueellisella yhteisöllä toimialaansa kuuluvissa asioissa toimialueellaan. Lisäksi elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella ja muulla viranomaisella on toimialaansa kuuluvissa asioissa oikeus valittaa kaavan hyväksymistä koskevasta päätöksestä. Valitusoikeus on myös maakunnan liitolla ja kunnalla, jonka alueella kaavassa osoitetulla maankäytöllä on vaikutuksia. Maakuntakaavan hyväksymispäätöksen muutoksenhakua koskevat valitukset osoitetaan hallinto-oikeudelle. Maakuntahallitus voi valitusajan kuluttua määrätä maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman (MRL 201 §).

Osallistumismenettelyjä ja tiedottamisen tapoja voidaan tarvittaessa täsmentää kaavoituksen edetessä.

5.3. Viranomais- ja sidosryhmäyhteistyö

Maakuntakaavan valmisteluun kuuluu keskeisesti yhteistyö viranomaisten välillä. Kaavaa valmisteltaessa järjestetään neuvotteluja ja pyydetään lausuntoja keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 13 § mukaan maakuntakaavaehdotuksesta on ennen nähtäville asettamista pyydettävä lausunto:

- Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta
- Niiltä kunnilta, joita asia koskee,
- Kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntien liitoilta,
- Niiltä ministeriöiltä, joita asia koskee,
- Tarpeen mukaan muilta maakuntakaavan kannalta keskeisiltä viranomaisilta ja yhteisöiltä.

Maakuntakaavaa valmisteltaessa järjestetään vähintään kaksi lakisääteistä (MRL 66 §, MRA 11 §) viranomaisneuvottelua Kainuun liiton, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen sekä niiden ministeriöiden kesken, joita asia koskee. Neuvotteluihin kutsutaan lisäksi ne viranomaiset, joiden

toimialaa asia saattaa koskea. Neuvotteluista laaditaan muistiot, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esillä olleet asiat ja kannanotot.

Ensimmäinen viranomaisneuvottelu järjestetään maakuntakaavan laadinnan alkuvaiheessa. Toinen, kaavaehdotusta koskeva viranomaisneuvottelu järjestetään lausuntokierroksen jälkeen ennen kuin kaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävänä ja sitä koskevat muistutukset on saatu.

Kuntien ja muiden keskeisten viranomaistahojen kanssa käydään neuvotteluja kaavan lähtökohdista, tavoitteista, sisällöstä ja osaratkaisuvaihtoehdoista kaavaprosessin aikana. Keskeiset viranomaiset ja sidosryhmät osallistuvat kaavoitukseen Kainuun SOVA-työryhmässä (Kainuun suunnitelmien ja ohjelmien vaikutusten arviointi työryhmä).

Viranomaisneuvottelujen tarkoituksena on saada tietoon kaikki kaavan laadintaan liittyvät tavoitteet, joita viranomaisilla sekä keskeisillä osallistujatahoilla on, ja yhteen sovittaa ne keskenään. Lisäksi pyritään siihen, että viranomaiset ja muut tahot, jotka toteuttavat maakuntakaavaa, sitoutuvat edistämään yhteisesti sovittuja tavoitteita.

6 Kaavoituksen kulku, päätöksenteko ja mahdollisuudet vaikuttaa

6.1. Kaavoituksen päävaiheet

Maakuntakaavan laadinta etenee vaiheittain. Kaavatyön kulku on pelkistetty kuuteen päävaiheeseen. Jokaisessa vaiheessa on mahdollista antaa palautetta kaavan laadinnasta. Ensimmäiseksi on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS), jonka jälkeen kerätään kaavan lähtökohta-aineisto. Tämän perusteella laaditaan kaavan sisältöä koskevat kaavan tavoitteet.

Seuraavassa esitetään kaavan laatimisen vaiheet sekä alustava aikataulu:

Aloitusvaihe- ja tavoitevaihe: kesä 2015 – kesä 2016

- Kainuun maakuntavaltuuston päätös maakuntakaavan laatimisesta
- Kerätään kaavan lähtökohta-aineistoa
- Laaditaan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)
- Kuulutetaan kaavan vireille tulosta
- Asetetaan OAS julkisesti nähtäville ja pyydetään lausunnot

- Käsitellään OAS:sta annetut lausunnot ja muistutukset, laaditaan vastineet
- Järjestetään viranomaisneuvottelu
- Laaditaan erillinen Lähtökohdat ja tavoitteet –raportti ja pyydetään siitä palautteet
- Perustetaan tarvittavat työryhmät
- Tehdään tarvittavia erillisselvityksiä

Luonnosvaihe: syksy 2016 – kevät 2018

- Tehdään tarvittavia erillisselvityksiä
- Tarkastellaan kaavan osaratkaisuvaihtoehtoja ja arvioidaan niiden vaikutuksia
- Laaditaan kaavaluonnos
- Asetetaan kaavaluonnos ja valmisteluaineisto julkisesti nähtäville ja pyydetään lausunnot
- Käsitellään saadut lausunnot ja muistutukset, laaditaan vastineet

Ehdotusvaihe: kesä 2018 – talvi 2019

- Laaditaan kaavaehdotus luonnoksesta saadun palautteen, mahdollisten lisäselvitysten ja tarkentuvan vaikutusten arvioinnin perusteella
- Järjestetään poronhoitolain 53 § mukainen neuvottelu
- Pyydetään keskeisten viranomaisten ja yhteisöjen lausunnot kaavaehdotuksesta
- Käsitellään ehdotuksesta saadut lausunnot ja laaditaan vastineet
- Järjestetään viranomaisneuvottelu
- Tehdään kaavaehdotukseen tarpeelliset korjaukset saadun palautteen perusteella
- Asetetaan kaavaehdotus julkisesti nähtäville
- Käsitellään kaavaehdotuksesta saadut muistutukset ja laaditaan vastineet
- Tehdään kaavaehdotukseen tarpeelliset korjaukset saadun palautteen perusteella
- Mikäli kaavaehdotus muuttuu olennaisesti nähtävillä olon jälkeen, asetetaan se uudelleen nähtäville

Hyväksymisvaihe: kevät 2019

- Maakuntahallituksen ja -valtuuston päätös kaavan hyväksymisestä
- Mahdollisuus valittaa kaavan hyväksymispäätöksestä hallinto-oikeuteen
- Voimaan tulon jälkeen maakuntakaava kumoaa siinä tehtyjen ratkaisujen osalta alueella voimassa olevan maakuntakaavan

Seurantavaihe: 2019-

- Seurataan kaavan ja sen aiheuttamien vaikutusten toteutumista
- Seurataan kaavaan kohdistuvia muutostarpeita

Kaavan tavoitteellinen aikataulu täsmentyy suunnittelun edetessä.

6.2. Päätöksenteko

Maakuntavaltuusto päättää maakuntakaavan laatimisesta, tarkistamisesta ja hyväksymisestä. Maakuntahallitus ohjaa maakuntakaavan valmistelua mm. päättää asiakirjojen nähtäville asettamisesta ja annettavista vastineista sekä tekee maakuntavaltuustolle ehdotuksen kaavan hyväksymisestä. Maakuntahallituksella ja -valtuustolla on mahdollisuus linjata kaavan sisältöä ja valmisteluprosessia kaavan laadinnan erivaiheissa. Maakuntahallitus voi valitusajan kuluttua määrätä maakuntakaavan tulemaan voimaan ennen kuin se on saanut lainvoiman (MRL 201 §).

6.3. Vaikutusmahdollisuudet kaavan laatimisen aikana

Osallisilla on mahdollisuus vaikuttaa ja antaa palautetta koko kaavaprosessin ajan. Kirjallista palautetta on mahdollista antaa suoraan kaavan laatijoille postitse tai sähköpostitse. Suullista palautetta on mahdollista antaa puhelimitse tai henkilökohtaisesti. Suositeltavaa on antaa palautetta kirjallisesti palautteen dokumentoinnin kannalta.

Keskeisimmät vaiheet vaikuttaa ja antaa palautetta ovat julkiset nähtäville asettamiset ja lausuntomenettelyt, viranomais- ja sidosryhmäneuvottelut sekä muut mahdolliset esittely- ja keskustelutilaisuudet.

Aineisto asetetaan nähtäville:

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma julkisesti nähtävillä talvella 2016
2. Lähtökohdat ja tavoitteet -raportti nähtävillä Kainuun liiton verkkosivuille kesällä 2016
3. Kaavaluonnos julkisesti nähtävillä kesällä 2018
4. Kaavaehdotus julkisesti nähtävillä talvella 2019

Keskeisten asiakirjojen nähtäville asettamisesta ja vaikuttamisen tavoista tiedotetaan julkisesti kaavan laadinnan erivaiheissa. Kaavoituksen tavoitteellinen aikataulu ja palautteenantomahdollisuudet on esitetty kuvissa 3-4. Lisätietoja Kainuun liiton verkkosivuilla: www.kainuunliitto.fi.

MAAKUNTAKAAVA	2015	2016	2017	2018	2019
ALOITUS					
MKH ja MKV	■				
OAS nähtävillä		★			
Viranomaisneuvottelut		■			
Lähtökohdat ja tavoitteet nähtävillä		★			
LUONNOS					
Luonnoksen valmistelu		■	■	■	
MKH				■	
Luonnos nähtävillä				★	
MKV				■	
MKH				■	
EHDOTUS					
Laadinta				■	
MKH				■	
Lausunnot				■	
Viranomaisneuvottelut				■	
MKV				■	
MKH				■	
Ehdotus nähtävillä					★
HYVÄKSYMINE					
MKH					■
MKV:n hyväksyminen					■
VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA ERILLISSELVITYKSET	■	■	■	■	
SEURANTA JA TOTEUTTAMINEN					■

★ Palautteenantomahdollisuus osallisilla

Kuva 3. Kaavoituksen toteutunut ja tavoitteellinen aikataulu 2015-2019.

MAAKUNTAKAAVA	2018												2019					
	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä	heinä	elo	syys	loka	marras	joulu	tammi	helmi	maalis	huhti	touko	kesä
ALOITUS																		
MKH ja MKV																		
OAS nähtävillä																		
Viranomaisneuvottelut																		
Lähtökohdat ja tavoitteet nähtävillä																		
LUONNOS																		
Luonnoksen valmistelu	■	■	■	■	■	■												
MKH					■													
Luonnos nähtävillä					★													
MKV					■													
MKH									■									
EHDOTUS																		
Laadinta							■	■	■	■	■							
MKH										■								
Lausunnot										■	■							
Viranomaisneuvottelut											■	■						
MKV											■	■						
MKH											■	■						
Ehdotus nähtävillä													■	■				
HYVÄKSYMINE																		
MKH														■				
MKV:n hyväksyminen															■			
VAIKUTUSTEN ARVIOINTI JA ERILLISSELVITYKSET	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■						
SEURANTA JA TOTEUTTAMINEN																		■

★ Palautteenantomahdollisuus osallisilla

Kuva 4. Kaavoituksen tavoitteellinen aikataulu 2018-2019.

Kaavan tavoitteellinen aikataulu täsmentyy suunnittelun edetessä.

Yhteystiedot

Kainuun maakuntakaavaa valmistelee Kainuun liiton alueidenkäytön vastuualue. Kaavan valmistelua johtaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen.

Kainuun liitto

Kauppakatu 1 (maakuntakaava-asiat 3 krs.)
87100 Kajaani
Puh. 08-615 541
www.kainuunliitto.fi

Alueidenkäytön henkilöstö:

Suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen

Puh. 044 7100 864
hannu.heikkinen@kainuu.fi

Maankäyttöasiantuntija Martti Juntunen

Puh. 044 7100 850
martti.juntunen@kainuu.fi

Aluesuunnitteluasiantuntija Sanna Schroderus

Puh. 044 7100 873
sanna.schroderus@kainuu.fi

Suunnittelija Sanna Nikola-Määttä

Puh. 044 4100 745
sanna.nikola-maatta@kainuu.fi

Suunnitteluavustaja Anneli Oikarinen

Puh. (08) 6155 4222
anneli.i.oikarinen@kainuu.fi

Tämä osallistumis- ja arviointisuunnitelma ja kaavan tavoitteellinen aikataulu täsmentyvät kaavoituksen edetessä.

Lähteet

Kainuun liitto (2015). *Kainuun maakuntakaava 2020, Seurantaraportti*. Kainuun liitto B:8

Kainuun liitto (2015). *Kainuun tuulivoimamaakuntakaava. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma*.

Kainuun maakunta -kuntayhtymä (2009). *Kainuun maakuntakaava 2020. Maakuntakaavaselostus*.
Kainuun maakunta -kuntayhtymä A:10

Ympäristöministeriö (2008). *Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista, ajantasaistettu versio (sisältää vuoden 2000 päätöksen ja sen tarkistuksen vuodelta 2008)*.

Kainuun liitto

Kainuun liitto
Kauppakatu 1, 87100 Kajaani
Puh. vaihde 08 615 541, faksi 08 6155 4260
S-posti kainuunliitto@kainuu.fi

www.kainuu.fi